

Hospitalets Fripladser.

Opriindelig vare samtlige Pladser paa Hospitalet Fripladser, og de enkelte Undtagelser, der gøres herfra ved Fundatsens Artikel 3 i Slutningen og Artikel 4, bekræfte kun denne Regel. Naar man derfor opfyldte Betingelserne for Optagelse paa Hospitalet, havde man dermed ogsaa Afgang til fri Kur og Pleje sammesteds. At ligge frit paa Hospitalet bevirkede i ingen Henseende nogen Forrykkelse i vedkommendes borgerlige Stilling eller Rettigheder. Det følger af sig selv, at Hospitalet ikke havde Krav paa nogen Refusion for Ruromkostningerne af Fattigvæsenet. Den eneste Virkning, der fulgte af Hospitalsopholdet, var ifølge Artikel 44 i Fundatsen, at Hospitalet i Tilfælde af Dødsfald tog den afdødes Efterladenskaber baade i og uden for Hospitalet. Dette blev imidlertid ved Reskript af 6te Oktober 1786 forandret derhen, at Hospitalet kun tog, hvad den afdøde havde efterladt sig paa Hospitalet, og at hans Arvinger, naar han havde efterladt sig noget uden for Hospitalet, da skulde betale Hospitalet dobbelt saa meget, som dets Regning udgjorde eller miste Arv efter ham. Ogsaa denne Bestemmelse er ophævet, se lgl. Resolution af 4de April 1884, og det Forbehold, der i sammes Slutning endnu er taget med Hensyn til, at afdøde Patienters Efterladenskaber hjemfalde til Hospitalet, naar Afhentelse ikke har fundet Sted inden 6 Uger efter vedkommende Dødsfalds Anmeldelse paa den syges sidste Tilholdssted, jfr. Artikel 11 i Hospitalets Fundats, er nu uden praktisk Betydning.

De finansielle Vanskeligheder, som Hospitalet ikke længe efter dets Oprettelse fik at kæmpe med, og som tiltog med Aarene, vel særlig ogsaa, fordi Hospitalet maatte følge med Tidernes Fordringer om en forbedret Sygepleje, Forplejning og højere Lønninger, førte efterhaanden med sig, at man erholdt Bemyndigelse til i større Omfang at optage Patienter paa Hospitalet mod Betaling, og man tilstedte saaledes saadanne Personer Afgang til Optagelse, som ifølge Fundatsen og de sig dertil sluttende Bestemmelser helt vare udelukkede fra Optagelse sammesteds; saaledes udtviler den tidligere citerede Plan af 27de September 1783, at man for Betaling optog indenbys Tjenestefolk, Lavssvende og Læredrenge og som før omtalt under visse nærmere Forudsætninger ogsaa udenbys Patienter. I lgl. Reskript af 10de December 1772 hedder det, at der i Hospitalet efter Direktionens Stønnende og Sigende maa indtages af dem, der betale, saa mange, som Rummet tillader, men af dem, der nyde al Ting frit, saa mange som Hospitalets Fonds og Indkomster tillade. Det er ligeledes Hensynet til Hospitalets finansielle Evner i Forbindelse med, at det efter Fundatsen hovedsagelig skal være et Hospital for fritliggende Patienter, der motiverer Bestemmelsen i Reskript af 20de Juni 1788 om, at der kun maa være et vist nærmere bestemt Antal af betalende og fritliggende Patienter; Antallet af disse sidste fastsættes til 170. Denne Bestemmelse er ved Bost 12 i lgl. Reskript af 11te Juni 1875 forandret derhen, at Antallet af fritliggende og betalende retter sig efter, hvad Hospitalet formaar, og fastsættes hvert Aar af sammes Direktion. En saadan Fastsættelse finder imidlertid ikke længere Sted, jfr. Hospitalets aarlige Budgetter. Det er derfor mindre korrekt nu at bruge Benævnelsen „ledige Fripladser eller Legatpladser“ (det Classenske Fideikommiss's Pladser dog undtagne), da der ikke habes saadanne bestemte Pladser eller noget vist Antal af dem. Man kan derfor, hvad der kun gælder ubetinget om de indenbys Patienter, komme ind paa Hospitalet uden Betaling, naar der blot er en ledig Sengeplads, og man opfylder de almindelige Betingelser for at erholde fri Kur, men man kan ogsaa komme ind paa Hospitalet for Betaling; for saa vidt er der saaledes nu en Mulighed for, at alle Pladser kunne blive belagte med betalende Patienter, men herimod maa det i paakommende Tilfælde paahvile Administrationen at træffe fornødne Foranstaltninger, for at ikke Formaalet med Hospitalets Grundlæggelse „at skaffe de trængende syge og saa mange som muligt af disse gratis Underholdning og Forplejning“, helt skal illuderes. — Det bør endnu anføres, at med fri Kur og Pleje paa Hospitalet følger ogsaa det Beneficium, at Patienten i Tilfælde af, at han afgaar ved Døden paa Hospitalet, begravnes paa dets Bekostning. — I Finansaaret 1899—1900 var der paa Hospitalet 1,336 fritliggende og 906 betalende Patienter med henholdsvis 85,299 og 28,890 Sygedage.